

Program podpory podnikání jako nástroj APZ cílený na osoby starší 50ti let.

Projekt „Social Experimentation for Active Ageing“

II. Fórum Evropský rok aktivního stárnutí a
mezigenerační solidarity.

Praha, 18. října 2012

Ondřej Hora

Tvorba programu:

- Program podpory podnikání jako podpora osob starších 50ti let (jen pro 50+)
- Region České Budějovice
- Vytvoření partnerství: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí (koordinace), úřad práce v Českých Budějovicích, Jihočeská hospodářská komora
- LARG: Lokální výzkumná akční skupina (pravidelné setkávání během projektu)
- Byla vytvořena základní studie (base-line study)

Hlavní cíle pilotní akce:

- Samostatné podnikání osob z cílové skupiny
- Zlepšení lidského a sociálního kapitálu účastníků
- Zlepšení kvality jejich života

Operační cíle pilotní akce:

- Zvýšit zájem o podnikání v cílové skupině (srpen 2010 - říjen 2010)
- Pomoci podnikání rozjet (září 2010 - červen 2011)
- Pomoci podnikání udržet (listopad 2010 - září 2011)

Aktivity na podporu zájmu o podnikání (první fáze):

- Vyvěšení informací o projektu na letáčku v informačním centru Úřadu práce
- Předání informace v rámci setkání nezaměstnaných se zprostředkovatelem
- Podání informace na schůzkách pro nové zájemce o zaměstnání
- Skupinové informačně motivační schůzky (motivace, diskuze, informace o programu)
- Vstupní rozhovory před začátkem programu

Aktivity na podporu zahájení podnikání (druhá fáze):

- Vzdělávací program základy podnikání
- Pomoc s tvorbou vlastního podnikatelského plánu
- Finanční podpora z úřadu práce na zahájení podnikání (max. 50 000 Kč)

Aktivity na podporu udržení podnikání (třetí fáze):

- Workshopy pro začínající podnikatele (prohloubení znalostí, individuální řešení, skupinová diskuze)
- Individuální konzultace účastníků s lektory k řešení aktuálních problémů spojených s podnikáním

Aktivity na podporu zájmu o podnikání v projektu:

Letáček, zprostředkovatel, schůzka pro nové zájemce:
10 zájemců o podnikání zanechalo kontakt

Informačně motivační schůzky: Z 220 účastníků bylo
78 předběžných zájemců (kontakt)

Vstupní rozhovory: 35 vážných zájemců

Do programu nastoupilo 23 účastníků.

- O podnikání měli častěji zájem lidé s vyšší úrovní vzdělání
- Část nezaměstnaných má předchozí zkušenosti s podnikáním: je pozitivní (ví o co jde) i negativní (odrazují ostatní)
- 13,1 procenta vážný zájem a 29,3 procenta méně vážný zájem (dotazníky), více než polovina kategoricky odmítala
- Účastníci často preferují zaměstnání před podnikáním, podnikání vnímají jako velké riziko
- Někteří mají zdravotní problémy vylučující podnikání (jen necelá polovina v dotaznících uvedla dobrý zdravotní stav)
- Nízká sebedůvěra („Už jsem na to starý“)
- Plusem podnikání je samostatnost, někteří vnímají jako možný únik z nezaměstnanosti
- Program byl otevřený všem

Vzdělávací část programu:

- 2 bloky (říjen, listopad), 20 dnů, 120 hodin
- legislativa, práce s počítačem, marketing, účetnictví...
- teoretická výuka a praktická příprava podnikatelského plánu
- program byl zakončen testem znalostí a obhajobou podnikatelského plánu

Efekty programu na zaměstnanost

Hlediska hodnocení:

Srovnání s předchozím programem: více účastníků programu v cílové skupině 50+

Srovnání s kontrolní skupinou neúčastníků: situace v září 2011 (9-10 měsíců po skončení vzdělávacího programu)

Program měl efekt na podnikání, ale ne na zaměstnání

Častou příčinou byla preference zaměstnání (odchod)

Srovnání s kontrolní skupinou

	Účastníci programu	Kontrolní skupina
Podnikají	6	2
Zaměstnaní	10	22
Nezaměstnaní	6	17
Nezjištěno	1	10
Celkem	23	51

Přínosy programu podle účastníků:

- Možnost získání nových znalostí nebo obnovy znalostí (u dříve podnikajících)
- Možnost připravit se na podnikání formou individuálních konzultací a přípravou podnikatelského plánu
- Podpoření rozhodnutí zahájit podnikání
- Zahájení podnikání (6 účastníků)
- Sociální efekty

Závěry a doporučení:

- Podpora podnikání je úspěšným nástrojem APZ, ale je vhodná pouze pro malou část osob starších 50 let (účastníci především VŠ a SŠ). Pro podporu této cílové skupiny je potřeba využívat také jiné nástroje aktivní politiky zaměstnanosti
- Skupinové informačně motivační schůzky, případně individuální akční plány jsou vhodnými nástroji oslovení cílové populace s nabídkou účasti v programu

Závěry a doporučení:

- Motivace účastníků k podnikání je klíčovým aspektem programu
- Motivace je důležitá jak před programem, tak v jeho průběhu
- Důležitá je jak pozitivní tak negativní motivace (orientace v problému, čeho se vyvarovat...)
- Účast podnikatele s praktickými zkušenostmi
- S programem je třeba začít brzy po informačně motivačních schůzkách

Závěry a doporučení:

- Účastníci vysoce hodnotí kvalitu a přínos vzdělávací části (zajímavé poznatky, užitečné v podnikání)
- Účast ve vzdělávací části znamenala pro účastníky příliš velkou zátěž (120 hodin během jednoho měsíce)
- Tvorba podnikatelského plánu je dobrým způsobem rozvoje přemýšlení o podnikání
- Tvorba podnikatelského plánu je dobrým způsobem získání zpětné vazby (od realizátorů, od účastníků)
- Tvorba podnikatelského plánu umožňuje získat dotaci (ÚP)
- Homogenní nebo heterogenní programy?

Závěry a doporučení:

- Nástroje pro podporu podnikání po vzdělávací části (individuální poradenství, workshopy) se osvědčily pro účastníky, kteří zahájili podnikání nebo o tom uvažovali
- Většina účastníků je ale nevyužila, protože nezačala podnikat
- Finanční podpora pomohla podnikajícím (např. nákup počítače). Někteří účastníci odmítali finanční podporu z obavy, že by museli vrátet dotaci

Závěry a doporučení:

Program přináší sociální efekty (např.):

- navázání nových kontaktů (účastníci, realizátoři, na koho se obrátit...)
- zlepšení vnímání vlastní životní situace a sebehodnocení
- omezení sociální izolace, zvýšení optimismu
- skupinová diskuze rozvíjí perspektivy (myšlení) účastníků
- tyto efekty mohou napomoci k pracovnímu uplatnění

Ze spontánního hodnocení programu účastníky:

- *„nutili jste mě přemýšlet“*
- *„když člověk zůstane sám, tak zakrňuje“*
- *„workshopy se mi líbí, hodí se“*
- *„po obhajobě jsem se přistihl, že chci vstávat a jít do školy“*
- *„kurz byl pro mě impulzem, že to chci dělat a že mám začít“*
- *„dozvím se nové nápady“.*

Ze spontánního hodnocení programu účastníky:

„Kurz mě v tomto období přinesl velkou psychologickou podporu – postavil mě po tom co mě vyhodili z práce na nohy. Uvědomila jsem si, že podnikání je jediná cesta z nezaměstnanosti. Kurz mi dal sebevědomí, pomohl mi, abych se nebála a uvěřila si vlastní cenu.“

Děkujeme ze pozornost.

